

Cene prehitevajo pokojnine

V naši občini sta dva doma upokojencev, ki sta povezana v enovito delovno organizacijo. To sta upokojenska doma Tabor in Poljane. V obeh domovih je 494 oskrbovancev povprečne starosti 82 let. Več kot polovica jih je iz občine Ljubljana Center. Zanje skrbi 198 delavcev, največ negovalk, terapevtov, srednjih medicinskih sester, delovnih terapevtov in zdravnikov.

Delavci v domovih opravljajo dve vrsti dejavnosti; no tranjo, ki obsega celodnevno oskrbo, namestitve v primer nih sobah in zdravstveno nego, ter zunanjo, ki obsega pomoč starejšim ljudem, ki še živijo doma. Za te občane so organizirali dietno prehrano, dnevno varstvo, pedikuro, pranje perila, pripravljajo pa se različne oblike rekreacijskih in kulturnih prireditev v domovih, kamor so vabljeni vsi ostareli občani v občini.

V zadnjih letih se je močno zvišala starostna struktura oskrbovancev, deloma zato, ker se ostareli občani vse pozneje odločajo za odhod v dom, podaljšala pa se je tudi življenjska doba. Tako je v domovih skoraj 80 odstotkov oskrbovancev med 85. in 95. letom. Visoko starostno povprečje je narekovalo tudi spremembo delovnih programov, predvsem obsežnejšo zdravstveno službo, saj je okoli 70 odstotkov oskrbovancev nepokretnih in tudi sicer zelo slabotnih.

Vsebinska dela se je naglo bogatila, hkrati pa je raslo vprašanje pokrivanja stroškov, ki so v zadnjem času rasli znatno hitreje kot pokojnine. Vrh tega še do danes ni jasno, kje je mesto za razreševanje proble-

matike, s katero se srečujejo v domovih.

V zadnjih dveh letih tako ni bilo mogoče urediti dohodkovnih odnosov. Tako se za cene najprej dogovorijo v samoupravnih interesni skupno-

Dom starejših občanov na Taboru

sti za cene, nato v politično-izvršilnih organih mesta, nato pa jih mora potrditi še skupnost za cene mesta Ljubljane. Zaradi tako dolgotrajnega dogovarjanja in visoke inflacije so domovi zašli v težak finančni položaj.

Tudi na področju izvajanja zdravniške oskrbe še ni vse dorečeno. Letos sta se sicer

dogovorili Skupnost socialnega skrbstva in Zdravstvena skupnost Slovenije o skupnih nalogah, vendar zdravstvena skupnost še do danes ni potrdila in začela izvajati programov zdravstvenega varstva v teh domovih.

Letos se je finančni položaj še zaostрил, predvsem zaradi amortizacije, ki se je povečala kar za 100 odstotkov. Vprašljivo pa je, ali je oskrbovavec dolžan plačevati amortizacijo, saj so bili upokojenci prek stanovanjskega sklada upokojencev in prek samopri-

spevka glavni investitorji pri gradnji teh domov.

Vprašanje cen pa je navsezadnje treba urediti tudi zato, ker je oskrbnina danes že višja od povprečne pokojnine v Sloveniji.

JURIJ POPOV

INVALIDI ZZB NOV

V partizanskih krajih

Kot vsako leto je tudi letos v septembru komisija za vojaške vojne invalide pri občinskem odboru ZZB NOV Ljubljana Center organizirala izlet svojih članov, tokrat v znane kraje v okolico Ribnice.

Z dvema avtobusoma s 102 udeleženci smo se pripeljali v Ribnico, kjer so nas sprejeli in pozdravili predstavniki ZZB NOV občine Ribnica, s predsednikom Vinkom Kersničem na čelu. Najprej smo si pod vodstvom Janeza Arka ogledali ribniški muzej in park kulturnikov. Nato nas je pot vodila skozi vas Grčarice, ki je znana po tem, da so enote NOV v njej septembra 1943 likvidirale plavogardiistično postojanko. V Jelenovem žlebu nam je ves potek bitke Cankarjeve in Gubčeve brigade proti bataljonu Italijanov 26. marca 1943 zelo nazorno opisal udeleženec v bitki Vinko Kersnič, dopolnili pa so ga še nekateri drugi udeleženci. Ta bitka je pomenila sijajno zmago partizanskih brigad, kar je vsem borcev vilo pogum za nadaljnje boje, okupatorju pa dokazalo moč partizanske vojske.

Iz Jelenovega žleba smo se napotili v nekdanjo partizansko bolnišnico Ogenjca, kjer se je odigrala zaradi izdajstva znana tragedija ranjenih borcev. Kljub našim letom smo se nekateri podali v jamo, v kateri je

pred 40 leti izgubilo življenje 13 borcev, ki niso hoteli živi pasti v roke okupatorju. Pred spominskim domom dr. Petra Gale je tovariš Vinko Kersnič v imenu predsedstva OO ZZB NOV Ribnica in domicilnega odbora partizanske bolnišnice Ogenjca podelil plaketo partizanske bolnišnice Ogenjca ZZB NOV občine Ljubljana Center – komisija za vojaške vojne invalide in zaželel, da bi se naprej razvijali in obujali revolucionarne tradicije NOB in jih prenašali na mlade. Za priznanje se je zahvalil predsednik komisije Boris Lovrenčič.

Po kosilu v Domu JLA v Ribnici smo se odpeljali še v partizansko Sodražico, kjer so nas sprejeli in pozdravili predstavniki KO ZB NOV Sodražica Vinko Drobnič, Slavko Kovačič in Danilo Samsa. Predstavili so nam svoj kraj med vojno, njihovo poveljno aktivnost in dosežke.

Zadovoljni zaradi uspelega izleta smo se prek Bloške planote in Cerknice vrnili v Ljubljano bogatejši za nova spoznanja o naši revolucionarni preteklosti.

VINKO PEROVŠEK

PRAVNA POMOČ

Na sodišču je že pozno

»Če govorimo o neuveljavljeni vlogi pravne pomoči govorimo tudi o neuveljavljeni vlogi zveze sindikatov,« je dejal predsednik občinskega sveta ZS Alfred Golavšek na 8. redni seji predsedstva.

Vendar pa sindikat žal ne odigra dovolj dobro svoje vloge pri sprejemanju različnih pravilnikov, ki jih imenujemo tudi notranje zakonodaje v ozdih. Pri teh pravilnikih je vse preveč močan kolektivni interes posamezne delovne organizacije, premalo pa širši družbeni. Posebno se to odraža pri javnih obravnavah posameznih pravilnikov, kjer se delavci zavedo pravilnika pogosto šele takrat, ko ga občutijo na lastni koži.

Pri občinskem svetu ZS Ljubljana Center ni posebne institucije pravne pomoči. Prošnje in pritožbe rešuje komisija življenjske in delovne razmere ter prošnje in pritožbe delavcev, delno pa tudi sekretar v občinskem svetu, zadolžen za to področje. Pravno delavce zastopajo delavci odvetniške pisarne pri republiškem svetu ZS.

V letošnjem prvem polletju je takšno pomoč potrebovalo 48 delavcev, pri odvetniški pisarni RS ZSS pa 61 ali 12 odstotkov manj kot lani. Prednjačijo odškodninski zahtevki zaradi poškodb pri delu. Največ jih je v gradbeništvu.

Pač pa je zelo veliko zahtevkov za varstvo pravic delavcev, predvsem v zvezi z delovnimi razmerji, veliko več je pritožb v zvezi z reševanjem stanovanjske problematike. Pojavile so se tudi pritožbe v zvezi z nepravilnostmi pri zaposlovanju, mnogo je sporov zaradi socialnega statusa delavcev. Tako je letos precej več prošenj za enkratno denarno pomoč.

Zakon o pravni pomoči daje možnost, da se v delovnih organizacijah, ki imajo v svoji sestavi tozde, lahko oblikuje služba pravne pomoči kot delovna skupnost, vendar pa je v Sloveniji organizirana le ena, in sicer pri sozdu ABC Pomurka. Vzroki, zakaj teh služb tudi drugod ni, so v pomanjkanju ustreznih kadrov, nerešenih dohodkovnih odnosih in pa v mnenju, da je treba pravno pomoč zagotoviti zunaj ozdov.

Jasno se zastavlja zahteva, da bi v občini Ljubljana Center organizirali službo pravne pomoči, ki naj bi delovala po dveh tirih. Po eni strani naj bi usmerjala delavce pri reševanju sporov, po drugi pa delovala preventivno pri sprejemanju pravilnikov in sploh v vsej notranji zakonodaji v delovnih organizacijah. V občini je namreč veliko število malih obratov, ki sami ne morejo organizirati takšne službe.

Čeprav je družbenopolitični zbor občinske skupščine že lani proučil stanje na tem področju in sprejel sklep, da je treba organizirati takšno službo, doslej še ni bilo nič storjenega. Zato so člani predsedstva zahtevali, da naj bi te sklepe uresničili.

JURIJ POPOV

Zamenjava osebnih izkaznic

Občane ljubljanskih občin obveščamo, da bomo v začetku prihodnjega leta pričeli z zamenjavo starih osebnih izkaznic z novimi. V skladu z zakonom o osebnih izkaznicah (Ur. l. SRS št. 16/74) in zakonom o spremembah in dopolnitvah tega zakona (Ur. l. SRS št. 29/79) mora pristojni upravni organ za notranje zadeve do 12. oktobra 1984 zamenjati občanom vse osebne izkaznice, izdane na starem obrazcu (v celoti plastificirane).

Po 5. členu spremenjenega zakona se namreč osebna izkaznica, izdana po dosedanjih predpisih, lahko uporablja kot dokaz o istovetnosti občana še pet let po uveljavitvi tega zakona, ne glede na rok njene veljavnosti. Glede na to določilo so občani do 12. oktobra 1984 upravičeni nastopati v pravnem prometu s staro osebno izkaznico – tudi ne glede na to, da je nekaterim potekel rok veljavnosti te listine (5, 10 let ali trajno). Ker po tem datumu občani ne bodo mogli uveljavljati svojih pravic (npr. v bančnem poslovanju) ter izvrševati dolžnosti (npr. pri legitimiranju) s staro osebno izkaznico, smo jim v določenem roku dolžni organizirati zamenjavo starih osebnih izkaznic z novimi.

V Ljubljani moramo zamenjati okoli 230.000 starih osebnih izkaznic.

Po občinah to pomeni:

Bežigrad	41.011
Center	26.703
Moste-Polje	46.345
Šiška	61.061
Vič-Rudnik	55.075

Točen način – program zamenjave bomo pravočasno objavili, da se bodo lahko vsi občani pripravili za zamenjavo, da bo zamenjava potekala čimboljše in brez čakanja ter da bi bili stroški zamenjave čimmanjši.

Da pa ob kampanjski zamenjavi ne bi bilo potrebno čakati na fotografije, naj si jih občani nabavijo že sedaj. Občan mora namreč za novo osebno izkaznico priložiti

dve novi enaki fotografiji, ki morata kazati njegovo pravo podobo in biti izdelani na belem tankem fotografskem papirju brez retuš, v velikosti 3 x 5,5 cm in v črno-beli ali barvni tehniki. Fotografija ne sme biti posneta in izdelana z napravo za avtomatsko fotografiranje in ne na plastiki.

Občan mora biti fotografiran od spredaj (en face), z odkritim čelom, brez klobuka, čepice ali rute. Izjemoma smejo priložiti starejši ljudje, ki po ljudski navadi nosijo ruto ali čepico kot sestavni del svoje noše, fotografijo, na kateri so fotografirani z ruto ali čepico.

Kakšne morajo biti fotografije, smo že opozorili vse ljubljanske fotografe in jih opozorili na določila 5. člena pravilnika o izvrševanju zakona o osebnih izkaznicah (Ur. l. SRS št. 18/81).

Nepravilne fotografije bomo zavračali in zato naprošamo občane, da od fotografov zahtevajo pravilno izdelane fotografije. Stroške za nepravilno izdelane fotografije bodo imeli sami fotografi, nikakor ne občani.

MESTNI SEKRETARIAT
ZA NOTRANJE ZADEVE
MESTA LJUBLJANA

Astre ni več na Jurčičevem trgu

28. septembra se je Astrin servis za oblogo tal in sten z Jurčičevega trga 2 preselil v nove prostore na Vegovo 6 in 8. V hiši, kjer je deloval naš prvi romanopisec Josip Jurčič, bo poslej stalna prodajna razstava manjših likovnih del Mladinske knjige. Seveda bodo dosedanje prostore temeljito preuredili.

B. POGAČNIK